

Probabil ca nu a mai existat in Romania un consens atat de extins asupra Rusiei de pe timpul lui Gheorghiu Dej. Orice problema sau defectiune institutionala, fiecare dezvaluire publica, toate demonstratiile mai mari sau mai mici nu fac altceva decat sa transmita, printre randuri, intentiile malefice ale Moscovei. Poti sa stai de vorba cu un taximestrist sau cu un super analist iar explicatiile vor fi in substanta identice. Gazele de sist? Rusii. Trafic de influenta? Rusii. Proteste de strada? Rusii.

Logica maniheista nu are nevoie de foarte multe dovezi, iar de argumente nu e, de cele mai multe ori, nevoie. ADN-ul slav contine aproape toate probele incriminatoare, iar istoria (in cazul nostru foarte nefericita, cel putin in sec XX) acopera spatiile lipsa.

Pentru cei mai sceptici, demonstratia subtila ramane, inasa, figura si prezenta, pasagera pe la noi, a lui Alexander Dughin, etichetat fara ezitare ca „ideologul neoficial al presedintelui rus, Vladimir Putin”. Cine insista cu intrebarile primeste citate din aberatiile lui, cine nu stie sa citeasca primeste o poza cu filozoful rus in brate cu o arma de asalt. E simplu. Incearca sa contrazici evidentele si eticheta infamanta ti se lipeste rapid pe frunte.

Insa aici sunt doua probleme pe care le ignoram cu lejeritate. Prima dintre ele vizeaza relevanta filozofiei euroasiatice pentru Vladimir Putin. Iar a doua chestiune are legatura cu asa zisa substanta a discursului dughinist.

Astfel, cine a urmarit discursurile presedintelui rus din ultimii ani a putut observa ca nu Dughin este [referinta favorita a Kremlinului](#), ci Ivan Ilyin, inasa despre acest filozof nu exista, cu o

singura exceptie si aceea „ruseasca”, nicio referinta in media locala. Ilyin, un ganditor pravoslavnic anti-comunist, exilat de bolsevici, s-a stins in cvasianonimat la jumatatea secolului trecut, insa de atunci neo-traditionalismul sau, aflat relativ la un pol ideologic opus democratiei occidentale, a cunoscut o oarecare revigorare in mediile rusesti. (O selectie in engleza a textelor lui Ilyin poate fi gasita [aici](#) .) Pe langa mentiunile lui Ivan Ilyin, frecvente in discursurile si interviurile lui Putin, Kremlinul s-a implicat, in 2005, in repatrierea trupului filozofului rus si in ingroparea sa la manastirea Donskoy. De asemenea, presedintele rus a platit din fonduri proprii o noua piatra funerara pentru mormantul lui Ilyn.

In acelasi timp, alti doi intelectuali rusi ai secolului trecut, Nikolai Berdiaev si Vladimir Soloviov, se bucura de pretuirea Moscovei pana intr-acolo incat cartile lor au fost recomandate guvernatorilor din provincii.

Toate aceste gesturi mai mult sau mai putin importante, la care trebuie sa adaugam diverse actiuni si mesaje ale lui Putin, pot fi interpretate cu oarecare rezerve prin categoria pragmatismului politic. Rusia mizeaza pe simpatiile traditionaliste si conservatoare incercand sa isi apropie un public tot mai dezamagit si speriat de utopismul globalist si autoritarismul inca soft al establishmentului anglo-saxon. Toate tentativele de a impune relativismul cultural si moral cu bocancii de vreme noua ai ong-urilor „neutre”, prin reglementari totalitare si amenintari directe, sunt exploatare, pe buna dreptate, de Moscova. Sa admitem, asadar, aceasta ipoteza.

Nu imi este inasa deloc clar de ce l-am aseza pe Dughin in panoplia ideologica a Kremlinului. Singurul lucru limpede ca lumina zilei este asezarea confortabila pentru prejudecatile vestice si autohtone a lui Alexander Dughin si, printr-o echivalere care ramane sa fie dovedita, a lui Putin, ca dusmanul simbolic prin excelenta.

Daca nu ar fi existat, cu siguranta ar fi trebuit inventat, deoarece filozoful rus corespunde de minune imaginii caricatural de dialectica, folosita de propaganda anti-ruseasca. Viseaza la Euroasia, critica proiectul iluminist occidental, profeteste despre ocuparea Georgiei, a Ucrainei, cheama la revolta islamica, hindusa, samd. Din acest punct de vedere, Dughin ramane un adversar ideologic foarte comod, pana la un punct.

Dar, in acelasi timp, luat un pic mai in serios si lasand in spate bufoneriile sale, Dughin ar trebui sa starneasca o reevaluare a presupozitiilor vestice, cat timp discursul si proiectul sau politic isi au radacinile in traditia occidentala si nu in vreo forma de simfonie bizantina sau moscovita. Referintele lui Dughin (Evola, Spengler) nu sunt patristice si nici macar conservatoare.

Pentru cei care vor sa vada substanta ideilor sale si relatia lor cu Vestul, cea mai sigura si mai dificila cale o reprezinta metafizica sa. Iar aici Dughin se releva, contrar pretentiilor sale vehemente, in mod absolut ca un intelectual modern, occidentalizat chiar si in retorica, unde, in cel mai bun caz, ignora crestinismul (asta apropo de mesianismul ortodox care i se atribuie). „At the heart of the Fourth Political Theory, is its magnetic centre, lies the trajector of the approaching Ereignis (the ‘Event’), which will embody the triumphant return of Being, at the exact moment when mankind forgets about it, once and for all, to the point that the last traces of it disappear”, scrie autorul si, la prima vedere, ai fi inclinat sa crezi ca vorbeste despre Mantuitor, dar te-ai insela, deoarece Dughin subliniaza, pe urmele lui Spengler, un mecanism impersonal de tranzitie a culturilor. In aceeasi ordine de idei, el numeste, intr-un interviu, raul prezent ca fiind [Kali-Yuga](#).

Din interventiile sale publice reiese destul de clar ca pozitia sa fundamentala o reprezinta un relativism plasat pe baze guenoniste. Intrebat, de pilda, de un jurnalist, care este traditia privilegiata de miscarea euroasiatica, Dughin a raspuns dezinvolt ca nu exista un raspuns universal: „[Acceptam orice solutie](#)”. Cat priveste conexiunile sale ortodoxe si mesianismul sau, conform filozofului rus, Moscova nu se poate baza doar pe propriile sale resurse spirituale si „nu poate lupta doar sub steagul ortodoxiei”.

Se poate comenta indelung pe marginea ideilor sale, insa esential este ca ele se afla in vecinatatea imediata a „atlantismului” pe care il critica. Ecumenismul, statismul, relativismul spiritual, interventiile armate aplaudate de Dughin se regasesc din abundenta in partida euro-atlantica. Chiar si la nivel de simboluri exista o apropiere relevanta, daca ne gandim ca pe steagul Euroasiei troneaza "haosul magic".

Cat priveste apropierea sa de Putin, daca este adevarat, asa cum s-a speculat, ca [Dughin a venit in Romania](#) la invitatia lui Calin Georgescu, atunci asistam, de fapt, la o mare gluma proasta.